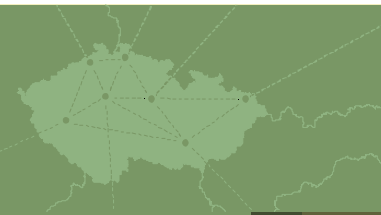

European Commission
Enterprise and Industry

Přeshraniční poskytování služeb – příležitosti a bariéry

Ing. Eva Hruběšová, RNDr. Jitka Ryšavá

Centrum pro regionální rozvoj ČR

Enterprise Europe Network

Vinohradská 46, 120 00 Praha 2

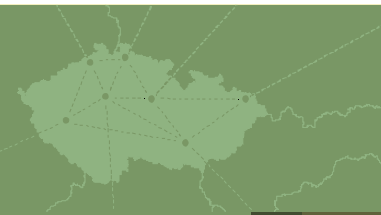
Tel.: 221 580 295, 221 580 290; fax: 221 580 292

E-mail: hrubesova@crr.cz, rysava@crr.cz

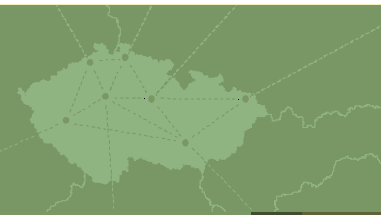
web: <http://www.enterprise-europe-network.cz>

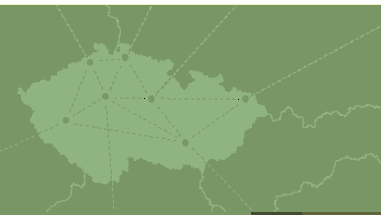
CENTRUM PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ
ČESKÉ REPUBLIKY

- I. Přeshraniční poskytování služeb - úvod
- II. Vysílání pracovníků
- III. Přejídná období pro Rakousko a Německo
- IV. Problematika kvalifikací, směrnice 2005/36/ES
- V. Poskytování služeb OSVČ
- VI. Shrnutí – příležitosti a bariéry

I. Přeshraniční poskytování služeb - úvod

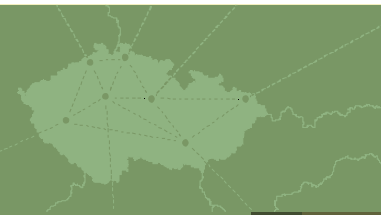
Je dle smlouvy o založení Evropských společenství prostor bez vnitřních hranic, v němž jsou zaručeny čtyři svobody pohybu: osob, zboží, služeb a kapitálu.

Svobody pohybu platí v EU + zemích EFTA (Evropské sdružení volného obchodu):

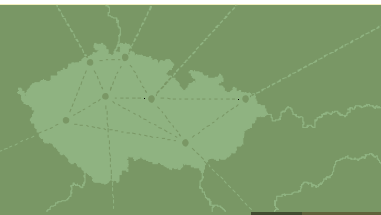
- Norsko (člen Evropského hospodářského prostoru – EHP)
- Island (člen EHP)
- Lichtenštejnsko (člen EHP)
- Švýcarsko (bilaterální smlouvy)

✓ Většina pravidel platných pro EU platí i pro tyto země (vždy je třeba ověřit)

✓ Prezentace se týká zemí EU

- ✓ **Volný pohyb služeb** – právo dodavatele z jednoho členského státu poskytovat služby zákazníkovi z jiné členské země (čl. 49 SES). Zahrnuje přeshraniční poskytování služeb - **dočasný** přesun poskytovatele služeb na území jiného členského státu za účelem poskytnutí služby, **aniž by se v tomto hostitelském členském státu musel usadit** (čl. 50 SES).
- ✓ Přechodné období pro některé obory a země (Německo, Rakousko, recipročně Polsko, Maďarsko), mimo EU Švýcarsko.

Za služby se podle této smlouvy pokládají úkony poskytované zpravidla za úplatu, pokud nejsou upraveny ustanoveními o volném pohybu zboží, kapitálu a osob.

- Zahrnují zejména činnosti průmyslové, obchodní, řemeslné, činnosti v oblasti svobodných povolání.

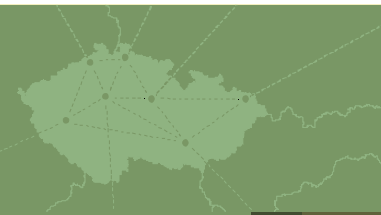

- ✓ Podnikání OSVČ:
  - trvale – svoboda usazování
  - dočasně – svoboda poskytování služeb
- ✓ Pracovníci - zaměstnanci:
  - trvale – volný pohyb pracovníků, zaměstnavatel je v jiné zemi EU
  - dočasně – vysílání pracovníků – zaměstnavatel je v ČR - volný pohyb služeb
- ✓ Dočasnost – po omezené období, omezený počet zakázek, jedná se o službu, kterou firma vykonává v zemi původu. Stanovuje se na základě délky poskytování služeb, pravidelnosti, periodicity a spojitosti.

II. Vysílání pracovníků

Legislativa

- ✓ Směrnice o vysílání pracovníků 96/71/ES
- ✓ Smlouva o založení ES

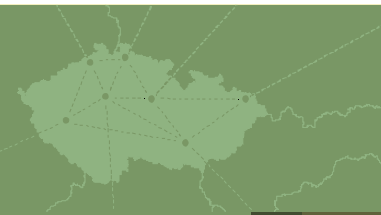
Kde tyto dokumenty najdu?

Konsolidovaná verze Smlouvy o založení ES:

<http://eur-lex.europa.eu/cs/treaties/index.htm>

Směrnice o vysílání pracovníků 96/71/ES:

<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:31996L0071:CS:HTML>

Daňové principy:

- ✓ Při vyslání do 183 dnů z účetního či kalendářního roku a za splnění dalších podmínek (ne stálá provozovna, zaměstnavatel v domovské zemi) se platí daň z příjmu zaměstnance pouze v zemi původu, při delším vyslání se platí i v hostitelské zemi, tato částka se pak odečte z daňové povinnosti v ČR (tam si zahrne všechny příjmy).
- ✓ U firem záleží na vzniku stálé provozovny podle článku 5 smluv o zamezení dvojího zdanění.
  - Seznam smluv i s odkazy:
<http://www.businessinfo.cz/cz/clanek/pravni-prostredi/platne-smlouvy-o-zamezeni-dvojeho/1000487/6205/>

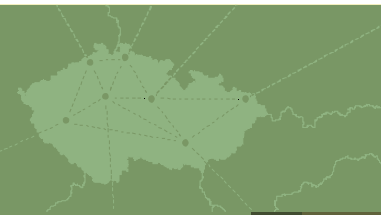

Je vždy definována v článku 5 smluv – **nutné vždy nastudovat příslušnou smlouvu.**

- Jedná se o pobočku, kancelář, továrnu, dílnu, důl, naleziště ropy nebo plynu apod.
- Dále staveniště nebo případně stavební, montážní či instalační projekt nebo dozor s tím spojený, avšak trvá déle než dvanáct (v některých případech šest – s Lucemburskem či devět – s Litvou) měsíců.
- U novějších smluv také poskytování služeb, včetně poradenských nebo manažerských služeb, avšak pouze pokud činnosti takového charakteru trvají na území druhého smluvního státu po jedno nebo více období přesahující v úhrnu šest měsíců v jakémkoliv dvanáctiměsíčním období (nebo devět měsíců v jakémkoliv patnáctiměsíčním období – s Francií).

- ✓ Při vyslání kratším než cca 1 rok zůstává osoba v systému sociálního pojištění země původu (formulář E 101, lze i pro souběh činností – montáže; nutná předchozí činnost ve firmě či u agentury).
- ✓ Při vyslání do 2 let lze žádat o prodloužení (E 102 – nemusí být vyhověno), při delších vysláních lze požádat o výjimku v maximálním trvání 5 let.
- ✓ U zdravotního pojištění situace obdobná.
- ✓ Při delším vyslání se platí pojištění v hostitelské zemi.
- ✓ Platí zásada, že se až na výjimky stanovené v Příloze VII nařízení 1408/71 platí vždy jen v jedné zemi.

Koho může firma vyslat?

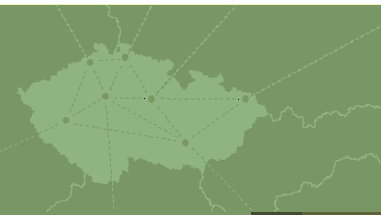
- ✓ Pouze své zaměstnance
- ✓ V případě zaměstnanců z 3. zemí existují další omezení (smlouva na dobu neurčitou či zaměstnán u firmy minimálně 1 rok)
- ✓ Dodržet ustanovení směrnice 96/71/ES:
  - Dodržují se v případě, pokud jsou podmínky v hostitelské zemi výhodnější
  - Max. délka prac. doby, min. délka doby odpočinku
  - Min. délka dovolené
  - Minimální mzda

Vysílání pracovníků (pokr.)

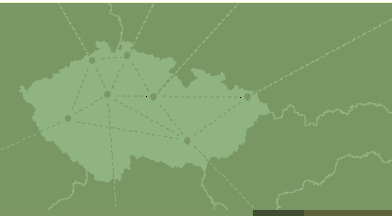
- Ochrana zdraví, bezpečnosti a hygieny při práci
- Ochranná opatření při práci těhotných žen nebo žen po porodu, dětí a mladistvých
- Rovné zacházení s muži a ženami a ostatní ustanovení o nediskriminaci
- ✓ Výjimka u povinnosti pro minimální mzdu a minimální délku dovolené na zotavenou:
  - Při první montáži/instalaci
  - Délka nepřesáhne 8 dní
  - Většinou se nevztahuje na stavebnictví – výjimka tam neplatí
- ✓ Délka může být stanovena i jinak – např. vyslání do ČR – pokud nepřesáhne 30 dnů v kalendářním roce
- ✓ Užitečné stránky: Český focal point (kontaktní bod) Evropské agentury pro bezpečnost a ochranu zdraví při práci:

<http://cz.osha.europa.eu>

- ✓ Formulář E 101 –vydává okresní správa sociálního zabezpečení (souběh - Česká správa sociálního zabezpečení), platnost zpravidla rok:
  - ✓ Např. pro zaměstnance podniků, agenturní vysílání i pro přeshraniční činnost OSVČ.
  - ✓ U vysílání zaměstnanců se ověřuje tzv. organická vazba k podniku: pracovní poměr po dobu vyslání k vysílajícímu podniku, práce pro vysílajícího zaměstnavatele, odměny od vysílajícího zaměstnavatele, právo ukončit pracovní poměr má vysílající zaměstnavatel nebo zaměstnanec.
- V odůvodněných případech lze stanovit výjimku (prodloužené vyslání, středisko životních zájmů apod.).
- ✓ Obvykle nelze vydat hned na začátku pracovního poměru, mezi vysláními by měla být lhůta 2 měsíce (nevyžaduje se vždy).

Kroky před vysláním (pokr.)

- ✓ Často je třeba nahlásit vyslání pracovníků – vyplnění notifikačního formuláře a jeho zaslání na příslušný úřad ještě před zahájením prací:
  - Belgie, Dánsko, Francie, Kypr, Litva (pro stav. profese, u ost. déle než 30 dnů), Lotyšsko Lucembursko, Maďarsko (pro některé země), Malta, Německo (pro sektory pokryté přechodným obdobím), Portugalsko, Rakousko, Rumunsko, Řecko, Španělsko,
  - ČR, Slovinsko – nahlašuje přijímající podnik
- ✓ Evropský průkaz zdravotního pojištění, vhodné i komerční připojištění, informace o zdravotních systémech www.cmu.cz.
- ✓ Dokumenty dokazující zaměstnanecký poměr, ohodnocení pracovníka a smlouva (objednávka) s přijímajícím subjektem.

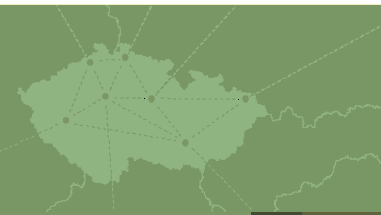

- ✓ Při pobytech delších než 3 měsíce – možnost podat žádost o povolení k přechodnému pobytu občana EU.
- ✓ Při kumulovaném vyslání delším než 183 dnů během účetního roku (12 měsíců) nebo při existenci stálé provozovny - registrace u daňového úřadu pro platbu daní z příjmu u vyslaných zaměstnanců.
- ✓ Při vyslání mezi 1 a 2 roky – formulář E 102, při delších vysláních lze žádat o výjimku.
- ✓ Dodržovat pravidla pro platbu DPH a daní ze zisku - vznik daňové povinnosti, hlídat vznik stálé provozovny.

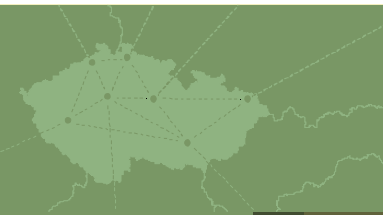

III. Přechodná období pro Rakousko a Německo

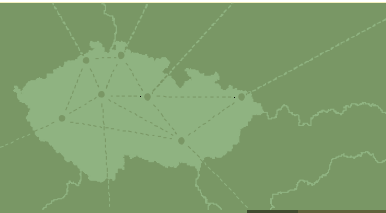

- ✓ Na vyslání pracovníků je třeba pracovní povolení.
- ✓ Týká se určitých sektorů a pouze vyslaných pracovníků.
- ✓ Přejížděná období na volný pohyb služeb mohou trvat maximálně do konce dubna roku 2011.

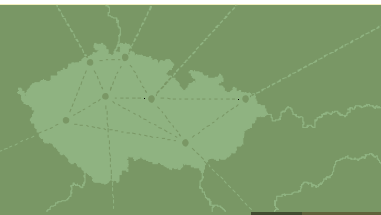
Přechodné období Rakousko (*), SRN (+)

Odvětví	NACE kódy
Stavebnictví včetně souvisejících oborů (* +)	45.0 – 45.4
Činnosti v rostlinné výrobě (*)	01.41
Řezání, tvarování a konečná úprava kamene (*)	26.7
Výroba kovových konstrukcí a jejich dílů (*)	28.11
Pátrací a ochranné činnosti (*)	74.60
Čištění budov, zařízení a doprav. prostředků (* +)	74.70
Ostatní činnosti související se zdravotní péčí (*)	85.14
Sociální péče bez ubytování (*)	85.32
Činnosti v oblasti dekorace interiérů (+)	74.87

- ✓ Týká se pouze vyslaných pracovníků, ale ne podnikatelů
- ✓ Vyslaní pracovníci musí mít pracovní povolení
- ✓ Nejvhodnější: přes MPO v rámci **kontingentů** (limity pro počet udělených pracovních povolení v daném časovém období)
  - kontingenty se vztahují na vysílání **českých občanů českými firmami**
  - práce vykonávány na základě smlouvy o dílo mezi dvěma **(stavebními) podnikatelskými subjekty**
  - mimo regiony s nezaměstnaností větší než **130 % průměrné nezaměstnanosti** v Německu
  - produktivita práce vyslaného pracovníka > 2700 €/měsíc (3200 € ve stavebnictví)
  - kontroly provádí Finanzkontrolle Schwarzarbeit

- poplatek za povolení 200 €/pracovní smlouva + 75€/pracovník a měsíc
- ✓ Žádosti posuzuje Licenční správa MPO
- ✓ Všechny dokumenty ke stažení na www.mpo.cz
- ✓ Při přidělení kontingentu Licenční správou se zašle smlouva o dílo s potřebnými doklady na Agentur für Arbeit do Frankfurtu nad Mohanem, ta vydává pracovní povolení
- ✓ Pracovní povolení na dobu trvání smlouvy o dílo, max. 3 roky
- ✓ Pouze nepostradatelní zaměstnanci

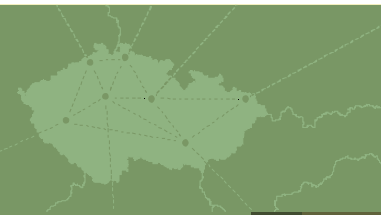

Na důkaz, že nedochází k sociálnímu dumpingu, je třeba mít následující doklady:

- doklady o začátku, konci a délce denní pracovní doby
- kopie pracovních smluv vyslaných pracovníků
- kopie mzdových výměrů
- doklady o vyplacených mzdách

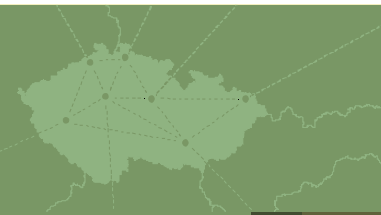
Další podmínky:

- platby na základě odvedeného díla
- pracovníky řídí vysílající podnik
- vysílající podnik nese veškeré podnikatelské riziko
- obvykle vlastní materiál vysílajícího podniku
- je zakázána úzká spolupráce mezi německými a vyslanými pracovníky

- ✓ Neexistuje dvoustranná smlouva jako s Německem – nejsou kontingenty
- ✓ O vydání povolení (**povolení k vyslání**, v podstatě pracovní povolení) žádá přijímající rakouský podnik u příslušné Arbeitsmarktservice
  - maximálně na 4 měsíce
  - k žádosti se přikládá doklad o plánované délce vyslání, doklad od vysílajícího podniku o příslušnosti pracovníků k tomuto podniku, o jejich sociálním pojištění, o výši a způsobu jejich odměňování
  - poplatky – 13 €/žádost, 3,60 €/příloha, 6,50 €/vydání povolení

- ✓ Na vydání povolení není právní nárok
- ✓ Předmětem posouzení je především dodržení rakouských pracovních-právních předpisů, mzdových tarifů a předpisů týkajících se sociálního pojištění
- ✓ Může být uděleno, pokud se prokáže, že neexistuje žádná jiná firma, která by poskytovala stejné služby a přitom zaměstnávala rakouské občany či občany jiné země EU, přednost mají i např. občané ze třetích zemí s platným pracovním povolením
- ✓ Povolení k vyslání se nevydává pro stavební obory, nutno žádat o **pracovní povolení** (Beschäftigungsbewilligung)
- ✓ Při instalaci vlastních výrobků se zpravidla nevyžaduje

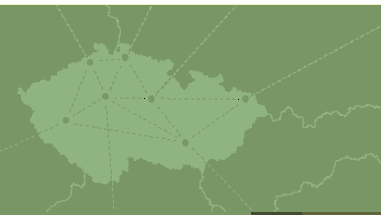
Entsendebewilligung vs. Meldung einer Entsendung (Entsendebestätigung)

- ✓ Entsendebestätigung – oznámení o vyslání pracovníků, pro služby bez přechodných období, nutno zaslat cca týden před vysláním na KIAB:
<http://www.bmf.gv.at/service/formulare/steuern/detail.htm?FTYP=kia>
- ✓ KIAB postupuje AMS, ta může do 14 dnů vyslání zrušit
- ✓ Entsendebewilligung – povolení k vyslání, pro služby pokryté přechodným obdobím vyjma stavebnictví, bez něj nelze službu v Rakousku provádět
  - ✓ Formulář je k dispozici na stránkách Arbeitsmarktservice – <http://www.ams.or.at/sfa/14077.html>

IV. Problematika kvalifikací, směrnice 2005/36/ES

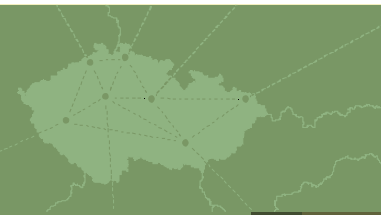

Uplatňuje se:

- volný pohyb osob u pracovníků + svoboda usazování u OSVČ – uznávání kvalifikace
- volný pohyb služeb – u OSVČ, procedura ohlášení nebo ověření

X

- u vyslaných pracovníků se zpravidla nevyžaduje
- ✓ Základní pravidlo – občan EU, který získal pro výkon určité činnosti odbornou kvalifikaci v jednom členském státě, může tuto činnost vykonávat i v ostatních členských zemích. Příslušné orgány daného členského státu posoudí a uznají (neuznají) – ověří (neověří) jeho kvalifikaci.

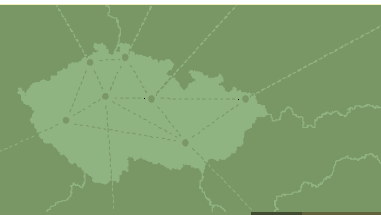

- ✓ Značné rozdíly v požadavcích týkajících se kvalifikace, příklady:
  - Polsko, skandinávské země – velmi liberální, pouze několik desítek profesí
  - Rakousko, Německo, ČR – velmi regulované, stovky
- ✓ U přeshraničního poskytování služeb:
  - Podle směrnice 2005/36/ES dostaly členské státy možnost zavést proceduru ohlášení a ověření u regulovaných profesí – v ČR od 1.7.2008

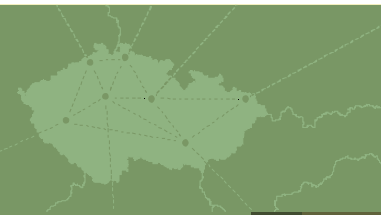
Směrnice 2005/36/ES

- ✓ Směrnice implementována zákonem 189/2008 Sb. o uznávání odborné kvalifikace.
- ✓ Nahrazuje směrnice obecného systému i oborové směrnice.
- ✓ Při přeshraničním poskytování služeb - **ohlášení** pro regulované profese nepředstavující riziko pro zdraví a bezpečnost lidí, ohlášení platí 1 rok.
- ✓ Procedura **ověření** rizikové profese (volný pohyb služeb): je třeba doložit kvalifikaci a další náležitosti, úřady mají na doručení rozhodnutí 3 měsíce, jinak tichý souhlas.
- ✓ Při poskytnutí služby do ČR: u regulovaných profesí ohlášení či ověření u kompetentních orgánů dle oboru.
- ✓ Praxe zatím dosti nejasná.
- ✓ Procedura **uznávání kvalifikace** zůstává nadále u svobody usazování a volného pohybu pracovníků.

V. Poskytování služeb OSVČ

✓ Legislativa

- ✓ Smlouva o založení ES

- ✓ Směrnice 2006/123/ES

- ✓ nyní ve stavu implementace v jednotlivých členských zemích (např. v ČR schválen návrh zákona 5. 1. 2009), termín konec roku 2009

- ✓ ze směrnice vyjmuta řada služeb (finanční, činnost bezpečnostních agentur, zdravotní služby apod.)

- ✓ Požadavky jednotlivých členských států:

- ✓ nediskriminační

- ✓ nezbytné a opodstatněné důvody veřejného pořádku, veřejné bezpečnosti, ochrany veřejného zdraví a ZP

- ✓ přiměřené a vhodné k dosažení cíle

- ✓ Opět podmínka dočasnosti.
- ✓ Pro OSVČ samotné neplatí směrnice o vysílání pracovníků 96/71/ES, aplikuje se primární právo ES, v budoucnu směrnice 2006/123/ES.
- ✓ Pro OSVČ neexistuje přechodné období - úřady žádného členského státu nemohou od OSVČ vyžadovat pracovní povolení.
- ✓ Při přeshraničním poskytování služeb je u regulovaných profesí třeba činnost ohlásit, případně ověřit.

Obdobné, jako před vysláním pracovníků

- ✓ Formulář E 101
- ✓ Evropský průkaz zdravotního pojištění
- ✓ Vhodné – přeložený živnostenský list
- ✓ Vhodné – přeložená smlouva (objednávka), na jejímž základě je služba vykonávána, nesmí obsahovat časovou mzdu, musí být jasné, že se jedná o smlouvu mezi dvěma subjekty
- ✓ V případě vykonávání regulované profese u níž se vyžaduje ověření, je třeba předem si o ověření zažádat. V případě ohlášení je vykonávání profese třeba předem nahlásit, ale jedná se o jednodušší proceduru než ověření. Pokud má již OSVČ profesi z dřívějšíka v určitém členském státě uznanou, nemusí ji v tomto státě ani nahlašovat ani ověřovat.

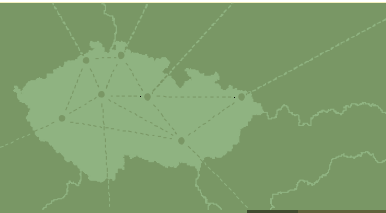

Obdobné jako při vyslání pracovníků

- ✓ 2 měsíce – informovat se na místním živnostenském úřadě, zda je nutná registrace
- ✓ 3 měsíce – možnost žádat o povolení k přechodnému pobytu občana EU
- ✓ Registrace a platba DPH - pokud vznikne daňová povinnost
- ✓ Platba sociálního pojištění - při pobytu delším než 1 (2 roky) v zemi vyslání, pokud není udělena výjimka
- ✓ Při době přeshraničního poskytování služeb delší, než je stanoveno ve smlouvě o zavedení dvojího zdanění – nutnost založit stálou provozovnu či živnost v hostitelské zemi, nutnost platit daň z příjmu i v této zemi; stálá provozovna vzniká i při zřízení kanceláře apod.

VI. Shrnutí – příležitosti a bariéry

- ✓ Přeshraničně podnikat ve službách lze již nyní:
  - ✓ Pomocí vyslaných pracovníků (směrnice o vysílání pracovníků), příležitosti a bariéry:
    - ✓ Obvykle nejsou problémy s kvalifikací
    - ✓ Přejížděné období pro Německo a Rakousko
    - ✓ Byrokratické bariéry, např. problémy s notifikací, kontroly, čekání na E 101
  - ✓ Poskytování služeb OSVČ, příležitosti a bariéry:
    - ✓ Neexistuje přechodné období
    - ✓ Řada oborů vyjmuta z nové směrnice, není zatím jasné, jak vše bude fungovat
    - ✓ Byrokratické bariéry např. problémy s kvalifikací či s „úzkou spoluprací“ OSVČ

Děkujeme za pozornost

Ing. Eva Hruběšová, RNDr. Jitka Ryšavá

Centrum pro regionální rozvoj ČR

Enterprise Europe Network Praha

Vinohradská 46, 120 00 Praha 2

Tel.: 221 580 295, 221 580 290; fax: 221 580 292

E-mail: hrubesova@crr.cz, rysava@crr.cz

<http://www.enterprise-europe-network.cz>

Dotazy prosím?